

22 AUGUSTUS 2015 – EENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JOZUA 24, 1-2a.15-17.18b

In die dagen riep Jozua alle stammen van Israël in Sichem bijeen, met de oudsten van Israël, de familiehoofden, de rechters en de schrijvers. Toen zij voor God stonden, richtte Jozua zich tot het volk en sprak:

„Zo spreekt de Heer God van Israël: Als gij de Heer niet wilt dienen, kies dan nu wie gij wel dienen wilt: de goden die uw voorouders aan de overkant van de Rivier hebben vereerd of de goden van de Amoriëten, in wier land gij woont. Ik en mijn familie, wij dienen de Heer.”

Het volk antwoordde: „Wij denken er niet aan de Heer te verlaten en andere goden te vereren. De Heer onze God heeft ons en onze vaders uit Egypte geleid, uit het land van de slavernij. Hij heeft voor onze ogen grote tekenen verricht en ons beschermd op al onze tochten en tegen alle volken waarmee wij in aanraking kwamen. Ook wij willen de Heer dienen, Hij is onze God.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE EFESIERS 5, 21-32

Broeders en zusters,

Weest elkander onderdanig uit ontzag voor Christus. Vrouwen, weest onderdanig aan uw man als aan de Heer. Want de man is het hoofd van de vrouw zoals Christus het hoofd is van de Kerk. Hij is ook de verlosser van zijn lichaam; maar zoals de Kerk onderdanig is aan Christus, zo moet ook de vrouw haar man in alles onderdanig zijn.

Mannen, hebt uw vrouw lief zoals Christus de Kerk heeft liefgehad: Hij heeft zich voor haar overgeleverd om haar te heiligen, haar reinigend door het waterbad met het woord. Hij heeft de Kerk tot zich gevoerd als een heerlijke bruid, zonder vlek of rimpel of fout, heilig en onbesmet. Zo moeten ook de mannen hun vrouwen liefhebben zoals ze hun eigen lichaam liefhebben. Wie zijn vrouw bemint, bemint zichzelf. Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat; integendeel, hij voedt en koestert het. En zo doet Christus met de Kerk, omdat wij ledematen zijn van zijn lichaam.

„Daarom zal de man vader en moeder verlaten om zich te hechten aan zijn vrouw en die twee zullen één vlees zijn.” Dit geheim heeft een diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de Kerk.

EVANGELIE

JOHANNES 6, 60-69

In die tijd zeiden velen van Jezus' leerlingen: „Deze taal stuit iemand tegen de borst. Wie is nog in staat naar Hem te luisteren?”

Maar Jezus die uit zichzelf wist dat zijn leerlingen daarover morden, vroeg hun: „Neemt gij daar aanstoot aan? Als gij dan de Mensenzoon ziet opstijgen naar waar Hij vroeger was...? Het is de geest die levend maakt, het vlees is van geen nut. De woorden die Ik tot u gesproken heb, zijn geest en leven. Maar er zijn er onder u die geen geloof hebben.”

– Jezus wist inderdaad van het begin af aan wie het waren die niet geloofden en wie Hem zouden overleveren. –

Hij voegde er aan toe: „Daarom heb Ik u gezegd dat niemand tot Mij kan komen als het hem niet door de Vader gegeven is.” Ten gevolge hiervan trokken velen van zijn leerlingen zich terug en verlieten zijn gezelschap.

Waarop Jezus aan de twaalf vroeg: „Wilt ook gij soms weggaan?”

Simon Petrus antwoordde Hem: „Heer, naar wie zouden wij gaan? Uw woorden zijn woorden van eeuwig leven en wij geloven en weten dat Gij de Christus zijt, de Zoon van God.”

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Een gegeven woord telt

EVANGELIE • „Het is gemakkelijker om van godsdienst te veranderen dan je voedingsgewoonten aan te passen,” orakelt foodblogster Sarah Britton onlangs in *Metro*. Zo weigeren ook de morrende joden het hemelse brood dat de Mensenzoon hen aanreikt. Dat ze daardoor verzaken aan de belofte van eeuwig leven, lijkt hun niet te deren (zie vorige zondag). Het gemor slaat nu ook over op de leerlingen van Jezus. Zijn woorden stuiten velen onder hen tegen de borst. Toch laat Jezus niet af. Wat Hij gezegd heeft, is geest en leven. Veel leerlingen kunnen dat niet geloven en Jezus blijft alleen over met de twaalf. Een kleine rest uit de stammen van Israël. Jezus vraagt: „Jullie willen toch niet óók weggaan?” Petrus weder-vraagt Hem naar wie ze anders zouden gaan. Met zijn twaalfen geloven ze Hem op zijn woord en zijn ze ervan overtuigd dat Jezus „de Heilige van God” is.

EERSTE LEZING • Einde van het boek Jozua. Het beloofde land is verdeeld over de twaalf stammen van Israël. Eenmaal gesetteld, is het niet ondenkbaar dat vanaf nu God vergeten zal worden. Jozua stelt hen voor de keuze: de God van Israël dienen of andere goden. Voorlopig denken de twaalf stammen er niet aan om de Heer te verlaten. Hij blijft hun God.

LEZING UIT PAULUS • Door het vlees komt de liefde tussen vrouw en man tot eenheid. Ondoorgrondelijke oer- en geesteskrachten gelden hier. De lichamelijke liefde draagt een groot geheim in zich, een mysterie. In het scheppingsverhaal van de eerste mensen – dat geciteerd wordt aan het einde van het brieffragment – komt het al ter sprake (zie Genesis 2, 24). De diepe zin van dat geheim onthult ook iets over Christus en de Kerk, meent de briefschrijver aan de Efesiërs.

De menselijke liefde als beeld voor de mysterieuze relatie tussen Christus en de Kerk. Daar gaat het hier om. De schrijver lijkt er zich van bewust te zijn dat hij zich op glad ijs waagt. Van meet af aan stelt hij dat vrouwen en mannen *elkaar* onderdanig dienen te zijn, dat uit eerbied voor Christus. Vanuit die stelling geeft hij zijn ‘beeld-houwwerk’ verder vorm. Er zijn twee kanten: de vrouw als stand-in voor de Kerk en de man voor Christus. Zoals Christus de Kerk liefheeft, zo moet de man de vrouw liefhebben. Geen gemakkelijke klus. De liefde van Christus voor zijn kerkelijke bruid gaat immers totterdood. De Heer levert zichzelf over om haar te heiligen. Zo wordt de Kerk onderdanig aan haar Heer.

De taal van dit beeld zal menig lezer en lezeres tegen de borst stuiten. Sommigen vinden Paulus ronduit een seksist. Ook al heeft Paulus de brief aan de Efesiërs niet zelf geschreven, er zijn genoeg andere vrouwonvriendelijke voorbeelden te vinden die wel van hem afkomstig zijn. Waarom lezen we zulke ‘duivelsverzen’ vandaag nog voor in onze kerken? Zeker als ze nog eens aangewend worden om vrouwen uit te sluiten. Schrappen in de Bijbel, omdat een tekst ons niet zint? Op die manier dreigt ons Heilig Boek wel een dun boekje te worden. Niet censureren dus of te vlijtig citeren. Maar er ook niet omheen fietsen. Hoe daarmee omgaan?

Nieuwtestamenticus Patrick Chatelion Counet schreef een boek over vooroordelen en de apostel Paulus. Daarin stelt hij voor onze woede niet te richten op Paulus, maar op zijn uitleggers. Vooral op die commentatoren die zich beroepen op Bijbelteksten om hun eigen overtuigingen uit te dragen, in dit geval de onderdanigheid van de vrouw aan de man. Paulus schreef zijn brieven met een eindtijdelijke haast. Zoals vele anderen was hij ervan overtuigd dat het einde der tijden voor de deur stond. Het was daarbij zonder meer duidelijk dat God in het *hierna* geen onderscheid zou maken tussen man en vrouw. „U bent allemaal één in Christus Jezus”, schrijft Paulus aan de Galaten (3, 28). Met dat voor ogen wordt een overheersende mannencultuur *in het hiernu* bijkomstig. Steek daar je energie niet in, maar richt je op Christus en zijn Kerk. Daar ligt de focus. Samen – vrouwen én mannen – zijn we „ledematen van zijn lichaam”. Of zoals Counet het uitdrukt: „De verzoening die Christus' kruisdood teweegbrengt, maakt man en vrouw opnieuw gelijk.” Let op: „opnieuw”.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

Breda, www.bijbel.net

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 24 augustus: Apokalyptus 21, 9b-14 en Johannes 1, 45-51 • Dinsdag 25 augustus: Eerste Brief aan de Tessalonicenzen 2, 1-8 en Matteüs 23, 23-26 • Woensdag 26 augustus: Eerste Brief aan de Tessalonicenzen 2, 9-13 en Matteüs 23, 27-32 • Donderdag 27 augustus: Eerste Brief aan de Tessalonicenzen 3, 7-13 en Matteüs 24, 42-51 • Vrijdag 28 au-

gustus: Eerste Brief aan de Tessalonicenzen 4, 1-8 en Matteüs 25, 1-13 • Zaterdag 29 augustus: Jeremia 1, 17-19 en Marcus 6, 17-29 • Zondag 30 augustus (Tweeëntwintigste zondag door het jaar) Deuteronomium 4, 1-2.6-8 – Brief van Jakobus 1, 17-18.21b-22.27 – Marcus 7, 1-8.14-15.21-23.

EUCHARISTIE OP RADIO | 23 augustus, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de Sint-Pieterparochie in Leuven.

EUCHARISTIE OP TV | 23 augustus, 10 uur, VRT één: vanuit de parochie Sint-Laurentius in Schoonbroek-Rozemaai (Ekeren). Het Teresiakoor van Ekeren-Bunt staat onder leiding van Guy Barbier. Jacky Philips bespeelt het orgel.